

Návrh komercializace svobodné hudby

Zpráva člena Pirátů Jakuba Micháleka obsahující obchodní záměr určený republikovému výboru České pirátské strany. Tento materiál jsem sestavil, protože chci věc připravit a projednat s celým širším vedením Pirátů.

Česká pirátská strana v současné době provozuje projekt svobodná hudba. Tento projekt jsme oficiálně uvedli tiskovou zprávou neplatte výpalné, hrajte svobodnou hudbu! z března 2013. Od té doby uběhl víc jak rok a projekt se postupně rozvíjí. Zdaleka ale nedosahuje svého komerčního potenciálu. Projekt svobodná hudba má pro Českou pirátskou stranu obrovský potenciál, a to i potenciál komerční. V případě úspěchu bychom projekt mohli exportovat prakticky do celého světa.

V úterý 10. června 2014 jsem byl společně s Petrem Holkem pozván na akci *Kdy je platit a kdy ne? A komu?* Účastnili se jí také zástupci kolektivních správců. Na této společenské akci jsem měl příležitost podnikatelům představit projekt svobodné hudby. Tento projekt je zaujal a mají zájem na jejím nasazení.

Konkrétně mi nabídl spolupráci pan Bohumír Bárta, člen představenstva a generální ředitel společnosti JLV, a. s. Tato skupina provozuje mimo jiné prodejny PONT naleznete na většině významných nádražích ČD i na dalších rušných místech velkých měst. Za tyto prodejny platí tato obchodní síť cca 250 000 Kč ročně kolektivním správcům, přičemž v podstatě neví, komu ty peníze jdou. Má proto zájem vyzkoušet svobodnou hudbu ve svých prodejnách za podmínek a my mu můžeme zároveň nabídnout podmínky, které budou ekonomicky výhodné, aniž bychom podstatně zatěžovali náš rozpočet. Naopak může být část výnosu z této činnosti darována straně. Tento projekt by byl pilotní.

Ideová východiska

Cílem projektu jsou obchody, restaurace, zdravotnická zařízení a další prostory, kde se hraje hudba na pozadí. Jejich majitelé již nechtějí platit poplatky za provozování hudby OSA, Intergramu a OAZA. Nabízíme jim kvalitní hudbu na pozadí (bez reklam, zpráv atd.) bezplatně! Zároveň tak rozšíříme svobodnou kulturu i o svobodnou hudbu, podobně jak se rozšířil svobodný software, a připravíme OSA a Intergram o značné prostředky.

Chtěl bych připomenout, že svoboda a obchod se nijak nevyklučují. Možnost obchodního užití díla je naopak podmínkou jeho klasifikace jako svobodného. Typicky je to vidět u svobodného softwaru. Jeho psaním a distribucí se zabývají stovky obchodních společností, řada z nich je velmi úspěšných (Canonical, Novell, Red Hat apod.). Tyto společnosti se totiž soustředí na nabízení toho, co je vzácné a má tedy obchodní hodnotu. V tomto případě jde o zkušené zaměstnance schopné uvést software v život v konkrétních podmínkách kupujícího. Lze tedy naopak říci, že obchod podstatně rozšiřuje a udržuje svobodný software. Je třeba autorům, umělcům i veřejnosti prakticky ukázat, že svobodná hudba obchod nezabíjí, ale aktualizuje jeho podobu.

Podstatné je, aby se zachovala volná soutěž mezi poskytovateli, tj. neexistoval monopol a v každém okamžiku může přijít kdokoliv jiný, kdo rozšíří distribuci svobodné hudby, zkopíruje obchodní model i svobodně šířitelnou hudbu. Tato hrozba sama o sobě vede i jediného soutěžitele k ekonomicky efektivnímu chování. Podobně jsme se kdysi postavili k provozování e-shopu Pirátů, kde jsme byli samozřejmě rádi, že někdo chce provozovat takové podnikání, ze kterého má strana navíc zjevný prospěch. Přitom stačilo, že strana přislíbila, že každý stranický e-shop bude mít stejnou reklamu na webu Pirátů. Podobný model je běžný pro řadu výrobců, kteří nabízejí certifikované dodavatele.

Způsob podnikání

Nejllepší formou podnikání je patrně společnost s ručením omezeným. Ta odděluje odpovědnost právnické osoby od politické strany a nehrozí nám tedy, že za případné dluhy by odpovídala strana ze svého majetku. Vedle toho je její založení poměrně jednoduché, stačí notářský zápis.

Pokud máme být seriózním partnerem a zajistit skutečné rozšíření svobodné hudby na komerční úrovni, je třeba mít na to zodpovědné lidi (obchodní zástupce), kteří budou za tuto práci placeni, projekt bude efektivně řízen jako klasická obchodní společnost s profesionálním servisem. Financován může být v podstatě jen z výnosu z jednorázových instalačních poplatků a následně z pravidelných darů vděčných uživatelů.

Účast České pirátské strany na podnikání

Je třeba se dohodnout na vlastnické struktuře. Podle § 17 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, nesmí politická strana vlastním jménem podnikat. Podle § 17 odst. 3 se politická strana může účastnit na podnikání jiné osoby, pokud je předmětem její činnosti mimo jiné provozování rozhlasového nebo televizního vysílání, publikační a propagační činnost a výroba a prodej předmětů propagujících program a činnost příslušné strany a hnutí. Z právního hlediska tedy nic nebrání tomu, aby se Česká pirátská strana účastnila na podnikání.

Zejména je tedy klíčová otázka, zda by měla Česká pirátská strana být jediným společníkem. Výhodou plného ovládnutí Českou pirátskou stranou je, že jí bude náležet celý zisk, bude mít absolutní vliv na její fungování včetně volby jednatele, bude moci do jejího uplatňování promítnout svoji politiku. Nevýhodou je, že bude strana nucena řešit obchodní vedení společnosti, rozhodovací procesy budou pomalejší, bude nutné vložit vlastní kapitál, vedení společnosti nebude tak ekonomicky motivované na výsledku, tedy splnění úkolu bude pomalejší a nákladnější.

Podle mého názoru nebyla Česká pirátská strana založena k tomu, aby prodávala trička nebo instalovala software. V těchto činnostech bude zákonitě méně efektivní než jednotlivci. Jako politická strana musí používat demokratické procesy, které jsou pro obchodování nevhodné a těžkopádné. Jednotlivci do obchodu navíc vnášejí svůj podnikatelský duch a své úsilí, pokud mají před sebou vidinu, že se jim vložené obchodní úsilí ekonomicky vyplatí.

Jako vhodná varianta se tedy jeví, aby se Česká pirátská strana účastnila na podnikání jako jedna společnice společně s ostatními společníky, kteří budou mít zájem do projektu vložit své vklady (konkrétní lidé, kteří budou v projektu zaměstnáni apod.). Šlo by o podíl minoritní, ale byla by s ním spojena zvláštní práva. Očekávám, že Česká pirátská strana by nadále poskytovala garanci bezplatného právního zastoupení svobodné hudby, případně by poskytla jako součást vkladu v kontaktním centru Pirátů v Praze místo pro uložení materiálu.

Potřebné věci pro komercializaci svobodné hudby

Informační webová stránka

Již připravené informace na pirati.cz/hudba lze přesunout na doménu svobodnahudba.cz, kterou jsem pro tento účel zakoupil a jsem ochoten ho převést za nákupní cenu na vzniklou společnost. Na této doméně by byl streamovací nebo synchronizační server se svobodnou hudbou, kterou je třeba vytřídit podle žánru a vhodnosti pro jednotlivé provozy. Kolekci by si mohl každý provoz upravit podle svého, aby byl originální.

Produkt

Základním úkolem je třeba sestavit vhodný produkt, kterým by byl jako balíček dodáván kvalifikovaným pracovníkem. Balíček by obsahoval:

1. informační brožuru popisující detaily produktu, kontakt na společnost,
2. zařízení uchovávající soubory nebo umožňující streaming,
3. odhlášku od OSA, Intergramu a OAZA,
4. samolepka obsahující záštitou České pirátské strany, kterou by každá provozovna vylepila na dveře.

Produkt by byl hrazen jednorázovou částkou v řádu několika tisíc Kč společně s jeho instalací a cestovným.

Seznam potřebných prací

1. Právně podchytit založení společnosti, vlastnické vztahy k Pirátům, založit bankovní účet, databázi klientů apod.
2. Uzavřít smlouvu na realizaci pilotního projektu (viz výše)
3. Projít znovu kolekce a vytipovat hudbu vhodnou pro provozování
4. Rozmyslet a realizovat koncept ukládání nebo vysílání dat, včetně zprostředkování licence
5. Připravit produkt na základě existujících materiálů (viz výše), připravit manuál pro obchodní zástupce
6. Realizovat pilotní projekt, najmout a vyškolit obchodní zástupce a sepsat reference
7. Udělat a spustit nový web, kde budou informace, reference, alternativy a možnost objednat online balíček, objednat celou instalaci
8. Oslovit další frančizy v síti Českého frančizového institutu s nabídkou zavedení svobodné hudby
9. Udělat otevírací tiskovou konferenci, zaplatit blogery a jinou reklamu
10. (Registrovat ochrannou známku loga)